

HRVATSKI JEZIK

ZAVRŠNI ISPIT ZNANJA IZ KNJIŽEVNOSTI (primjer) 7. razred

Ime i prezime:

Razred:

Nadnevak:

Pažljivo čitaj pitanja.

1. Tri su književna roda. Ispiši ih:

2. Svako obilježje pojedinog književnog roda rasporedi u tablicu kamo pripada.

dramska lica • opširna bogata i složena fabula • dramska radnja • slikovita, ritmična, osjećajna • pripovijedanje, opisivanje, dijalog • dramski sukob, dramska napetost • dijalog, monolog • stilski izražajna sredstva • didaskalije (upute) • rima, zvukovna izražajnost • pjesničke slike

LIRIKA (4)	EPIKA (2)	DRAMA (5)

3. Kojem književnom rodu pripadaju zadani tekstovi? Odgovor napiši na prazne crte.

a) *Gle malu voćku poslije kiše:
Puna je kapi pa ih njiše.
I blyješti suncem obasjana,
Čudesna raskoš njenih grana.*

b) *I onda Pipi izvuče iz džepa šaku punu
zlatnika. Svako je dijete moglo pokazati što
mu najviše treba. Anika se tako odlučila za
za predivnu lutku sa svijetlom, nakovčanom
kosom i ružičastom svilenom opravam.*

4. Odredi osobu u kojoj pripovijeda pripovjedač (1. ili 3. osoba).

- a) Ann je dolepršala kući dok se blijedoljubičasti zimski suton širio po snijegu. _____
- b) Zaklopim listove. Zabuljim se kroz prozor. Opet otvorim časopis. _____

5. Dopuni rečenice.

- a) Vraćanje na događaje koji su već prošli i njihovo prikazivanje kao da se odvijaju u sadašnjosti zovemo _____ tijekom događaja.
- b) Prikazivanje događaja u pripovjednom djelu onako kako su se odvijali po vremenskom redoslijedu zovemo _____ tijekom događaja.

6. Dopuni rečenice.

Način povezivanja manjih dijelova u veću cjelinu (sadržaj djela) zove se _____.

Kompoziciju (fabulu) proznoga djela čine: _____,
_____, _____ i _____.

7. Dopuni rečenice.

- a) U mitu se tumači _____ (Što?).
- b) Navedi naslov jednog čitanog mita: _____.

8. Dopuni tvrdnje jednom od ponuđenih mogućnosti.

- a) Legenda je _____ (kraća/duža) pripovijest.
- b) U njoj se _____ (mogu/ne mogu) miješati stvarni i čudesni događaji i likovi.
- c) Navedi naslov jedne čitane legende: _____.

9. U okvirici prepisi samo one natuknice koje se odnose na autobiografiju.

netko drugi opisuje život poznate osobe; radnja je nestvarna; sam pisac opisuje svoj život;
istinita je u potpunosti; temelji se na osobnom viđenju događaja pa može biti i nepouzdana

10. Svakoj pripovijetki odredi vrstu (mit, legenda, socijalna pripovijetka, kriminalistička priča) s obzirom na temu pripovijetke.

a) Pavao Pavličić, *Dobri duh Zagreba* _____

b) Vjenceslav Novak, *Iz velegradskoga podzemlja* _____

11. Dopuni rečenice.

a) Socijalna pripovijetka prikazuje _____.

b) U kriminalističkoj se pripovijetki likovi _____.

12. Objasni što je to književni portret lika.

13. Odredi način karakterizacije lika (etička karakterizacija, psihološka, fizička karakterizacija, socijalna karakterizacija).

a) Njegovo srce prepuno je sada neke bolne tuge. Misli kako li je on bijedan i kako ništa ne zna...
I u srcu mu se nešto trza...

b) Kako je na njima sve lijepo i uredno, a na njemu poraskidano, blatno i od ugljena crno!

c) Bio je on vrijedan i poslušan.

d) Duga, kao noć crna kosa i uvijek nasmijane oči.

14. Dopuni dijelove tvrdnje jednom od ponuđenih mogućnosti.

- a) Sonet je _____ (lirska/epska) pjesma.
- b) Sonet se sastoji od _____ (šesnaest/četnaest) stihova.
- c) Poredak strofa u sonetu je:

(dva četverostiha potom dva trostiha/dva trostiha potom dva četverostiha.)

15. U okviru pokraj prepisi slovo ispred naslova pjesme napisane u obliku soneta.

- a) Božica Jelušić, *Pahulje, pahulje meke*
- b) Antun Gustav Matoš, *Notturmo*
- c) Miroslav Krleža, *Jesenja pjesma*
- d) Slavko Mihalić, *Hihot proljeća*

16. Dopuni rečenice.

- a) Balada je _____ pjesma.
- b) Balada ima _____ završetak.
- c) Epska su obilježja balade _____.
- d) Lirska su obilježja balade _____.

17. Napiši naslov jedne balade koja ti je poznata.

18. Pored svake pjesme napiši njezinu vrstu s obzirom na temu pjesme (ljubavna, pejzažna, misaona, socijalna, religiozna/duhovna).

- a) Dobriša Cesarić, *Pjesma mrtvog pjesnika* _____
- b) Antun Gustav Matoš, *Notturmo* _____
- c) Jure Kaštelan, *Volio bih da me voliš* _____
- d) Dobriša Cesarić, *Vagonaši* _____
- e) Antun Branko Šimić, *Nađeni Bog* _____

19. U svakom navodu uoči stilsko izražajno sredstvo (onomatopeja, epitet, personifikacija, kontrast, usporedba, metafora, hiperbola – preuveličavanje, asonanca, aliteracija, gradacija – pojačavanje ili slabljenje dojma). Imenuj ga i napiši.

a) *Dugo u noć, u zimsku bijelu noć.*

b) *Zuji, zveči, zvoni, zvuči.*

c) *Potok je kao šuma zelen.*

d) *Livade su me voljele.*

e) *Svijetli dani i mrke noći.*

f) *Zemlja se trese koliko ju volim.*

g) *Grmi, krši, lomi.*

h) *Željeznicu guta već daljina (smrt)*

20. Pročitaj pjesmu i odgovori na pitanja.

Vinko Nikolić

Zvono u podne

Podne je. Gori sunce u žarkome sjaju.

I cvrče cvrčci u borovima,

što opojno vonjaju.

Osamljeni galeb kroz plavetnilo neba i mora

pronosi svoju bjelinu.

Na užarenom pijesku opružen ležim.

Na crtu prepisi pet motiva iz pjesme Vinka Nikolića *Zvono u podne*.

Ispisi iz pjesme *Zvono u podne* jednu vizualnu i jednu taktilnu pjesničku sliku.

vizualna: _____

taktilna: _____

U istoj pjesmi pronadi jedan epitet i jednu onomatopeju te ih ispiši na odgovarajuće mjesto.

epitet: _____

onomatopeja: _____

21. Napiši tražene podatke. Odgovore napiši na prazne crte.

Vladimir Nazor, *Medvjed Brundo*

Vrsta strofe: _____

Ispod bukva gustih vonj se medni širi.
Iza svakog debla muk se i mrak krije.
Al' sunčano svjetlo zelen krov već bije,
Kroz hiljadu rupa u noć onu viri.
U bukviu sinu, zašumje i zbori:
„Uđi, Brundo! Naši čekaju te dvori!”

Prikaz rime (shematski): _____

Vrsta rime (riječima): _____

Vrsta stiha: _____

(slobodni/vezani)

22. Prepiši stih tako da ga rastaviš na slogove i odredi njegovu vrstu.

Iza svakog debla muk se i mrak krije.

Stih: _____

S obzirom na broj slogova ovaj stih nazivamo: _____.

23. Koje pripovjedne postupke prepoznaješ u zadanim primjerima (pripovijedanje, opisivanje, dijalog, monolog)? Odgovor napiši na prazne crte.

a) *Ovo će biti povijest moga života. Mnogo se toga zbilo u njemu, u tom mom životu i bila bi velika šteta da se to ne opiše. Puno se toga naslagalo tamo iza, puno je toga prošlo i zato sam uzeo ovu veliku bilježnicu, pa ću pokušati sve to zabilježiti.*

b) *Dobit ćeš brata – jedne je večeri tata obavio formalnost.
- Oh! – viknula je mama.*

24. Nabroj vrste dramskoga književnoga roda.

a) _____, b) _____, c) _____

25. Navedi autora i naslov jedne komedije i tragedije koja ti je poznata i koju smo čitali.

Komedija: _____

Tragedija: _____